

כלי מחקר זה נלקח מתוך [מאגר כלי המחקר](#) של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: שאלון חסמים וזרזים לאיתור ולדיווח

פוח בשנת: 2014, על ידי: דיצה מורלי שגיב

1	מטרת הכלי	בחינת ההבדלים בין כוונות האיתור לדיווח בקרב העובדים הסוציאליים.
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	עובדים סוציאליים המטפלים באנשים עם מוגבלויות שונות בקהילה ברחבי הארץ שמועסקים במחלקות לשירותים חברתיים ובמסגרות שיקום אחרות בקהילה.
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי של העובדים הסוציאליים
5	מבנה הכלי	נבנה על-פי התיאוריה של התנהגות מכוונת (Ajzen, 2002). השאלון מתבסס על מידע שנאסף בשתי קבוצות מיקוד של אנשי מקצוע במחקר גישוש ראשוני (מורלי שגיב, 2007). ועל שאלון ראשוני (פרי-סט), שהועבר בקרב 60 אנשי מקצוע.
6	סוג סולם המדידה	שאלון חסמים וזרזים לאיתור ולדיווח - לצורך בחינת ההבדלים בין כוונות האיתור לדיווח בשלושת תתי השאלונים נכללו היגדים נפרדים לבחינת כוונת איתור והיגדים נפרדים לבחינת כוונת דיווח. התשובות הוערכו ע"פ סולם ליקרט בן 7 דרגות, מ-1 = כלל לא, עד 7 = במידה רבה.
7	סוג הפריטים בכלי	פריטי דירוג
8	אורך הכלי	36 שאלות
9	מהימנות	לא בוצע מבחן מהימנות לשאלון זה.
10	תקיפות	לשאלון המחקר לא קיימים נתונים לגבי תקיפות.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
600	דיצה מורלי שגיב (2014). עמדות וכוונות התנהגותיות של עובדים סוציאליים בנוגע לאיתור ולדווח על נפגעי אלימות שהם אנשים עם מוגבלויות. אוניברסיטת בר אילן (מנחה: ד"ר חיה שוורץ)

שאלון חסמים וורזים לאיתור ולדיווח

נספח 1 ב

חלק ב': תיאורי מקרים – שאלון זה בא לבחון את הערכת אנשי המקצוע ביחס לאיתור מקרה אלימות, סוג הפגיעה והכוונה לדווח על נפגעי אלימות שהם אנשים עם מוגבלויות. (שלושת המקרים הראשונים מתייחסים לאלימות פיזית)

לפניך תיאורי מקרה בהם מעורבים אנשים עם מוגבלויות קרא את תיאורי המקרים שלפניך וענה בהנחה שאתה העובד הסוציאלי המטפל על השאלות הנלוות למקרה.

מקרה מספר א 1:

שרה, בת 35 מאובחנת כאישה עם פיגור שכלי ברמה בינונית. האב הינו עורך דין והאם מזכירה בכירה. ההורים מונו על ידי בית המשפט כאפוטרופוסים על רכוש וגוף עבור שרה. שרה מגיעה בקביעות למפעל המוגן, היא חברותית ומרבה לשוחח עם חבריה למפעל התעסוקתי. הליכתה של שרה אינה יציבה והיא מרבה להיתקל במכשולים (קירות, מדרכות וכדומה). לאחרונה התגלו סימנים כחולים חדשים על גופה במקומות שונים. כמו כן, חל שינוי בהתנהגותה. שרה הפכה לשקטה, מסרבת לצאת להפסקות ונעדרת לעיתים קרובות מהמפעל.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-----------	---	---	---	---	---	---	---	--------

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	----------

אלימות נפשית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	----------

הזנחה:	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
--------	---	---	---	---	---	---	----------

אלימות מינית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	----------

ניצול כספי: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכוונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה מספר 2 :

שרה, בת 35 מאובחנת כחולת נפש ומוכרת למערכת בריאות הנפש. מבחינה קוגניטיבית מתפקדת ברמה טובה ואין עליה מינוי של אפוטרופוס. האב הינו עורך דין והאם מזכירה בכירה. שרה מגיעה בקביעות למפעל המוגן, היא חברותית ומרבה לשוחח עם חבריה למפעל התעסוקתי. הליכתה של שרה אינה יציבה והיא מרבה להיתקל במכשולים (קירות, מדרכות וכדומה). לאחרונה התגלו סימנים כחולים חדשים על גופה במקומות שונים. כמו כן, חל שינוי בהתנהגותה. שרה הפכה לשקטה, מסרבת לצאת להפסקות ונעדרת לעיתים קרובות מהמפעל.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
אלימות נפשית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
הזנחה: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
אלימות מינית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
ניצול כספי: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-----------	---	---	---	---	---	---	---	--------

4. במידה וציינת כי בכוונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה מספר א 3:

שרה, בת 35 בעלת מוגבלות פיזית קשה. היא תלויה בסביבתה לביצוע כל פעילויות התפקוד היום יומימיות (רחצה, לבוש, הסעה וכדומה). מבחינה קוגניטיבית היא מתפקדת ברמה טובה ואין עליה מינוי של אפוטרופוס. האב הינו עורך דין והאם מזכירה בכירה. שרה הגיעה בקביעות למפעל המוגן, היא חברותית ומרבה לשוחח עם חבריה למפעל התעסוקתי. הליכתה של שרה אינה יציבה והיא מרבה להיתקל במכשולים (קירות, מדרכות וכדומה). לאחרונה התגלו סימנים כחולים חדשים על גופה במקומות שונים. כמו כן, חל שינוי בהתנהגותה. שרה הפכה לשקטה, מסרבת לצאת להפסקות ונעדרת לעיתים קרובות מהמפעל.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

כלל לא	1	2	3	4	5	6	7	במידה רבה
--------	---	---	---	---	---	---	---	-----------

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

אלימות נפשית: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

הזנחה: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

אלימות מינית: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

ניצול כספי: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכוונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה מספר 1: (שלושת המקרים הבאים מתייחסים להזנחה)

משה בן 27 מאובחן כאדם עם פיגור שכלי ברמה בינונית. האם מונתה כאפוטרופסית עליו לענייני גוף ורכוש. משה מתגורר עם אם חד הורית ועם ארבעת אחיו. למשפחה קשיים כלכליים. משה אינו משולב באף מסגרת ומבלה את רוב שעות יומו בבית בצפייה בטלוויזיה. בדרך כלל לובש פיג'מה בלוייה ומלוכלכת. משה רזה מאוד ביחס לגובהו. אמור לקבל תרופות להרגעה על בסיס יומי, לא תמיד ישנן התרופות בבית. כשנשאל טוען שטוב לו.

1 שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

אלימות נפשית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

הזנחה: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

אלימות מינית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

ניצול כספי: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכוונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה ב2 :

משה , בן 27 מאובחן כאדם עם מוגבלות נפשית ומוכר למערכת בריאות הנפש. מבחינה קוגניטיבית מתפקד ברמה טובה ואין עליו מינוי של אפוטרופוס. משה מתגורר עם אמו חד הורית ועם 4 אחיו. למשפחה קשיים כלכליים. משה אינו משולב באף מסגרת ומבלה את רוב שעות יומו בבית בצפייה בטלוויזיה. בדרך כלל לובש פיג'מה בלויה ומלוכלכת. משה רזה מאוד ביחס לגובהו. אמור לקבל תרופות להרגעה על בסיס יומי, לא תמיד ישנן התרופות בבית. כשנשאל טוען שטוב לו.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-----------	---	---	---	---	---	---	---	--------

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	----------

אלימות נפשית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	----------

הזנחה: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
------------------	---	---	---	---	---	---	----------

אלימות מינית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	----------

ניצול כספי: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1 כלל לא
-----------------------	---	---	---	---	---	---	----------

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכוננתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה ב3:

משה, בן 27 בעל מוגבלות פיזית קשה הוא תלוי בסביבתו לביצוע כל פעילות התפקוד היום יומיים (רחצה, לבוש, הסעה וכדומה). מבחינה קוגניטיבית מתפקד ברמה טובה ואין עליו מינוי של אפוטרופוס. מתגורר עם אמו חד הורית ועם 4 אחיו. למשפחה קשיים כלכליים. משה אינו משולב באף מסגרת ומבלה את רוב שעות יומו בבית בצפייה בטלוויזיה. בדרך כלל לובש פיג'מה בלוייה ומלוכלכת. משה רזה מאוד ביחס לגובהו. אמור לקבל תרופות להרגעה על בסיס יומי, לא תמיד ישנן התרופות בבית. כשנשאל טוען שטוב לו.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

אלימות נפשית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

הזנחה: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

אלימות מינית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

ניצול כספי: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכוונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה ג1: (שלושת המקרים הבאים מתייחסים לאלימות נפשית)

סיגל בת 18 מאובחנת כנערה עם פיגור שכלי בינוני . מתגוררת עם הוריה ו-3 אחיה. ההורים מונו על ידי בית המשפט כאפוטרופוסים על רכוש וגוף עבור סיגל. סיגל מאופיינת בהתפרצויות זעם ובבעיות התנהגות. בבית נהגים לכנות את סיגל "המוגבלת" ולא לאפשר לה להביא חברים מהמועדון החברתי בו היא נהגת לבקר. בארוחות לא נהגים לשתף את סיגל בשיחה ולא שואלים לדעתה לגבי החלטות הנוגעות לה. כשהמשפחה יוצאת לאירועים משפחתיים הם לא נהגים לקחתה בטענה שהיא "עושה להם בושות". סיגל מסרבת להצעה לצאת למסגרת חוץ ביתית.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-----------	---	---	---	---	---	---	---	--------

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

אלימות נפשית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

הזנחה: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

אלימות מינית: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

ניצול כספי: במידה רבה	7	6	5	4	3	2	1	כלל לא
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה 2ג:

סיגל בת 18 מאובחנת עם מוגבלות נפשית ומוכרת למערכת בריאות הנפש. מבחינה קוגניטיבית מתפקדת ברמה טובה ואין עליה מינוי של אפוטרופוס. מתגוררת עם הוריה ו-3 אחיה. סיגל מאופיינת בהתפרצויות זעם ובבעיות התנהגות. בבית נוהגים לכנות את סיגל "המוגבלת" ולא לאפשר לה להביא חברים מהמועדון החברתי בו היא נוהגת לבקר. בארוחות לא נוהגים לשתף את סיגל בשיחה ולא שואלים לדעתה לגבי החלטות הנוגעות לה. כשהמשפחה יוצאת לאירועים משפחתיים הם לא נוהגים לקחתה בטענה שהיא "עושה להם בושות" ויש להם קושי פיזי לקחת אותה. סיגל מסרבת להצעה לצאת למסגרת חוץ ביתית.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

אלימות נפשית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

הזנחה: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

אלימות מינית: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

ניצול כספי: במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכוונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____

מקרה ג3:

סיגל בת 18 בעלת מוגבלות פיזית קשה. היא תלויה בסביבתה לביצוע כל פעילות התפקוד היום יומיים (רחצה, לבוש, הסעה וכדומה). מבחינה קוגניטיבית מתפקדת ברמה טובה ואין עליה מינוי של אפוסטרופוס. מתגוררת עם הוריה ו-3 אחיה. סיגל מאופיינת בהתפרצויות זעם ובבעיות התנהגות. בבית

נוהגים לכנות את סיגל "המוגבלת" ולא לאפשר לה להביא חברים מהמועדון החברתי בו היא נוהגת לבקר. בארוחות לא נוהגים לשתף את סיגל בשיחה ולא שואלים לדעתה לגבי החלטות הנוגעות לה. כשהמשפחה יוצאת לאירועים משפחתיים הם לא נוהגים לקחתה בטענה שהיא "עושה להם בושות". סיגל מסרבת להצעה לצאת למסגרת חוץ ביתית.

שאלות:

1. באיזו מידה היית חושד כי המקרה המתואר הוא מקרה של התעללות?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- כלל לא 7- במידה רבה.)

כלל לא	1	2	3	4	5	6	7	במידה רבה
--------	---	---	---	---	---	---	---	-----------

2. הגדר מהו סוג ההתעללות המתוארת ודרג אותה

אלימות פיזית: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

אלימות נפשית: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

הזנחה: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

אלימות מינית: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

ניצול כספי: במידה רבה	1	2	3	4	5	6	7	כלל לא
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	--------

3. באיזה מידה אתה מתכוון לדווח במקרה זה?

(הקף/י בעיגול את המספר המתאים על סולם שבין 1- "כלל לא" 7- "במידה רבה")

במידה רבה 7 6 5 4 3 2 1 כלל לא

4. במידה וציינת כי בכוונתך לנקוט בהתערבות של דיווח, למי היית מדווח? (ניתן לסמן יותר מאחד).

() משטרה

() לפקיד סעד

() למנהל שלך

() לעמית למקצוע

() אחר, למי? _____